

A XVI-XVII. SZÁZADI MAGYARORSZÁG GAZDASÁGA ÉS TÁRSADALMA

1. Az árrobbanás hatása --- Mezőgazdaság

- bekapcsolódás a nyugat-európai piaci megosztottságba
- negatívan hat a nemesfém értékek a csökkenése a magyar gazdaságra (ok: nemesfémkivitel még mindig jelentős)
- de: pozitív az élelmiszerárak emelkedése
- jelentőssé válik a magyar szarvasmarha-és borexport
- lábön kivitt szarvasmarha fontos – ok: mezővárosok felhagytak a gabonatermeléssel – a háborúk miatt, a szarvasmarha alkalmas a vagyonbefektetésre – tenyésztése fellendül. - tőzsérek: gazdag mezővárosi marhakereskedők
- a hajtók a hajdúk: új réteg
- a termelés magas színvonalúvá válik (borfajták, tokaji)
- behozatal: iparcikkek, textília, fémeszközök, fűszerek, rövidárúk
- A mezőváros profitál a mezőgazdasági cikkek kereskedelméből – a külkereskedelmi mérleg pozitív
- de: belső piac fellendül: megnő az igény a gabona iránt - agrárkonjunktúra
- köv.: gazdasági szerkezetváltás: majorkodtatás
- ok: agrárárak emelkedése – köv.: a földesúr saját termelésre törekszik + ő maga is el akar adni – köv.: növeli a terményadót, elővásárlási jogával él, bérbe veszi a gabona- és bortizedet
- növeli a robotot: főleg a nagy dologidőben voltak kötelesek robotolni
- második jobbágyság kialakulása: a jobbágyok személyes szabadsága megszűnt vagy nagyon korlátozták
- úriszék
- köv.: a jobbágyság vagyoni differenciálódása: gazdag parasztok – zsellérek – őket nem is érinti a majorkodtatás
- kis- és középparasztság: őket sújtja leginkább

2. Az ipar

- agrárkonjunktúra köv.: megmarad a céhes ipar
- az iparcikkbehozatal károsan hat a magyar iparra: a beözönlő olcsó iparcikk sorvasztja a hazai nem túl fejlett ipart, amely megőrzi céhes jellegét
- virágzó iparágak: szabók, ötvösök
- bányászat: vasbányászat – Rozsnyó
- mezővárosok: profitálnak az agrárkonjunktúrából

3. A társadalom

- szerkezete alapvetően nem változott
- agrárkonjunktúra, magánhadseregek miatt: főnemesek hatalma megnőtt
- középbirtokosok: politikai és gazdasági hatalmuk nő – a nemesi vármegyének is fontos a szerepe
- vitézlő rend: végvárakban – jobbágyszármazásúak is vannak köztük